Ændringer i FDFs mærker

FRIVILLIGT DRENGE- OG PIGE-FORBUND

2023-10-15

Motivation

Siden overgangen til oplevelsesbaserede mærker, har det været debatteret, hvorvidt mærkerne opfylder kredsenes behov.

Mærkeudvalget er gennem en spørgeskemaundersøgelse og ved dialog med landsforbundets medlemmer kommet frem til, at særligt 2 former for oplevelser, er centrale for de mærker som ønskes.

Den ene form er oplevelser, hvor det er oplagt at tage udgangspunkt i en progressionsbaseret struktur. Her er de enkelte mærkeniveauer koblet til specifikke krav og hvor der afspejles en udvikling op igennem mærkestrengen. For at få den bedste oplevelse med den type af mærker vil det være en fordel at tage mærkerne i rækkefølge. Dels er der noget læring i de lavere niveauer der med fordel kan benyttes og dels er det meget naturligt for børn, at der findes en rækkefølge. Men det vil naturligvis altid være lederen der kender holdet bedst som bestemmer.

Den anden form er oplevelser, der i store stræk er uafhængige af hinanden, men som ligger inden for det samme område. De fleste vender vi tilbage til år efter år, men der er forskel på hvad der er sjovt for forskellige aldersgrupper. For de mærker er der typisk også flere forskellige gode aktiviteter der kan være oplagte for at få mærket. Det mest oplagte er at den type mærker inddeles efter FDFs seks forskellige klasser.

Det er mærkeudvalgets holdning, at en mærkestreng ikke, kan rumme begge disse strukturer. Da der er stor efterspørgsel på begge koncepter, har mærkeudvalget valgt, at en mærkestreng skal opbygges ud fra én af de to modeller. Det vil således afhænge af den enkelte mærkestreng, hvilken struktur den er opbygget efter. Modellerne beskrives nærmere senere i dette dokument.

Generelle ændringer

Overordnet set kommer der til at ske nogle generelle ændringer.

Antallet af mærker i hver mærkestreng skæres ned til 7 mærker. Dette modsvarer et mærke pr. klasse + et særligt guldmærke. Det betyder ikke, at alle mærker bliver klassespecifikke, men det er tanken, at der skal være noget til alle aldersgrupper i hver mærkestreng.

Det er forskelligt hvor lang tid det tager at tage mærkerne. Men det er tanken at rammen er, at det som minimum tager en mødeaften, og at man kun tager ét mærke ad gangen også selv om man bruger dele fra forskellige mærker.

Mærkernes fremtoning kommer til at ændre sig, således at de progressive mærker beholder tallene, men bliver uden farve, mens klassemærkerne får en farve der svarer til klasserne.

Helt generelt, er det er målet, at mærkerne og de tilhørende beskrivelser skal understøtte det daglige børne- og ungdomsarbejde i forbundet, samt være kilde til inspiration og motivation for såvel ledere som børn.

De progressive mærker (mærker med tal)

Modellen tager udgangspunkt i at mærker med tal skal have progression. Der vil derfor være behov for at stille konkrete krav til de oplevelser som det så er op til lederne at sammensætte. Kravene kan godt være abstrakte, forstået således at det fx kan være et krav, at der skal indgå en prædikestol i en oplevelse eller at der skal bygges noget som man kan lege med - uden at der stilles krav til præcis, hvordan det skal gennemføres.

Konceptet er ikke en tilbagevenden til de gamle niveaumærker, men skal adressere de mangler der var i det koncept. Mærkebeskrivelserne skal således fortsat have fokus på oplevelser, men oplevelser i rækkefølge, hvor et mærke lægger grunden for det næste mærke i rækken.

De 6 niveauer er ikke koblet op på klasserne, men det er tanken at der i udviklingen af en mærkestreng skal være mærker til alle aldersgrupper. En kreds der fx bygger meget med rafter, kan således godt tage mærke 5 med deres pilte, hvis de er klar til det.

Vandringsmærket og Jubilæumsmærket

Vandringsmærket og jubilæumsmærket er specielle udgaver af de progressive mærker. Vandringsmærket ændres, så det kommer til at afspejle en tilbagelagt distance. Står der “10” på mærket, er det altså en markering af, at man har tilbagelagt 10 kilometer for at opnå mærket.

Jubilæumsmærket vil fortsat blive nummeret efter det antal år, som bæreren har været medlem i FDF. Et jubilæumsmærke med nummeret “25”, vil således markere, at indehaveren har været

medlem i 25 år. For at være i tråd med de øvrige ”talmærker”, fjernes farverne.

Klassemærker (mærker med farver)

Mærkerne kobles til klasserne, med den indgangsvinkel at der med rimelighed kan være en oplevelse inden for hvert tema, som mærkestrengene udgør, på hver klasse. Det er ikke forbudt at tage et mærke fra næste klasse, men det generelle krav til et givent mærke er at det skal være en oplevelse fx “på væbnerniveau”.

Konceptet er ikke en tilbagevending til de gamle stofmærker, da det i højere grad stiller lederne frit til at definere indholdet; bare det er på niveau. For klassemærkerne vil mærkebeskrivelserne primært bestå af et katalog af aktiviteter som man kan lade sig inspirere af. Dette vil forhåbentlig hjælpe især nye ledere til at finde inspiration til de enkelte mærker.

Mærkene vil være uden nummerering. De vil i stedet have farver, svarende til de enkelte klasser i FDF.

Guldmærker

Alle mærkestrenge vil indeholde et ekstra mærke kaldet guldmærket. Mærket er samme form som de øvrige 6 mærker, men er helt guldfarvet og uden tal. Tanken med dette mærke er at give inspiration til en ekstraordinær aktivitet, der kræver noget ekstra af dem, der tager mærket. Aktiviteten skal ligge indenfor mærkestrengens tema, og den skal defineres så tydeligt, at alle vil kunne se, hvad det enkelte mærke er taget for. Det gælder også for mærkestrenge der i øvrigt er udarbejdet som klassemærker.

Der skal naturligvis være plads til lokale tilpasninger efter hvilke muligheder der er, men det er tanken, at når FDFerne mødes på tværs af kredse, har de en fælles forståelse af, hvad de enkelte guldmærker har indebåret af oplevelse/aktivitet. Opnåelsen af guldmærket skulle gerne medføre en vis grad af stolthed, ligesom det meget gerne skulle være forbundet med så megen prestige, at de fleste vil stræbe efter at tage guldmærket inden for mindst én mærkestreng.

Tilblivelsen af mærker og udrulning af det nye koncept

Ændringerne i mærkekonceptet kommer ikke til at blive udrullet på en gang. Mærkeudvalget vil facilitere udviklingen af mærkestrengene over en periode, så flere og flere mærker overgår til det nye koncept.

Selve udviklingen af de enkelte mærkestrenge med indhold og konkrete aktivitetsforslag, vil ske med hjælp fra et bredt udvalg af frivillige. På sigt vil der løbende udvikles og tilføjes aktivitetsforslag, ligesom mærkerne efter endt udvikling fortsat vil blive "vedligeholdt" således at aktiviteterne og rammerne er tidssvarende og i tråd med medlemmernes ønsker. Ansvaret for mærkets vedligehold ligger hos mærkeudvalget, men arbejdet vil ske i tæt samarbejde med en bred skare af frivillige. Her må alle i FDF byde ind.

Hver gang en mærkestreng skal ændres, vil mærkeudvalget søge inspiration fra forbundets medlemmer fx gennem "Leder til leder".

De første mærker der ændres til den nye mærkestruktur, vil være bålaktivitetsmærket, kirkemærket, vandringsmærket og jubilæumsmærket.

Overgangen til nye koncept

Der er en vis lagerbeholdning af eksisterende mærker, og derfor kommer justeringen af tal og farver til at foregå løbende under hensyn til lageret. Det er både det mest bæredygtige og det mest økonomiske.
I overgangsperioden opfordrer mærkeudvalget til at:

- Niveau 1-6 bruges på klasseniveau for de mærkestrenge der opbygges efter klasser.
- Niveau 1-6 bruges med de eksisterende farver for de mærkestrenge der opbygges efter den progressive model.
- Niveau 7-9 overgår til at være historiske mærker der signalerer at du har været en sej FDFer i 10erne.
- Niveau 10 benyttes i en overgangsperiode som guldmærker.